

Politiet i Trøndelag

Postboks 2475 Torgarden

Trondheim 15.02.18

7005 Trondheim

Politianmeldelse av Marine Harvest A/S for rømning av 54000 oppdrettslaks fra lokalitet 31357 Geitryggen, Nærøy Kommune.

Norges Miljøvernforbund (NMF) anmelder herved Marine Harvest og daglig leder ved firmaet for rømning av 54000 fisk fra lokaliteten Geitryggen, Nærøy Kommune. Den rømte oppdrettslaksen er en direkte trussel for villaksen i nærliggende vassdrag . NMF anser rømningen som grov miljøkriminalitet.

Det var på den 6.02 -2018 at Marine Harvest meldte om rømning av 54 000 antall laks fra deres anlegg i forbindelse med en arbeids operasjon i deres anlegg 31357 Geitryggen. Den rømte laksen skal ha en gjennomsnitt vekt på rundt 2 kg kilo. Rømningen er omtalt i flere medier Se vedlagt link.

<https://www.nrk.no/trondelag/laks-har-romt-fra-marine-harvest-anlegg-i-naeroy-1.13902322>

Marine Harvest sier at det totalt sto 180 000 laks i nota som ble skadet. NMF bestrider dette tallet. Dette fordi oppdretterne aldri vet hvor mye laks de til enhver tid har stående i merdene, og har lov til å ha opptil 200 000 laks i hver merde. Marine Harvest opplyser også om at den rømte laksen var behandlet mot innvollsorm. Dette er en parasitt som fort sprer seg til andre arter, og foringer matkvaliteten. NMF er også bekymret for at den rømte laksen kan fiskes av fritidsfiskere. Hvis laksen da spises uten å fryses eller varmebehandles (Sushi) kan denne parasitten også overføres til de som spiser den.

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593

5806 BERGEN

Skuteviksboder 24

Bank: 9524.05.71982

Internett: www.nmf.no

Tlf: 55306700

Faks: 55306701

Org.nr.: 871 351 082 MVA

Epost:nmf@nmf.no

Region Sør/Øst

Postboks 9261

Grønland

0134 OSLO

Tlf: 900 88 848

Epost:oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Skansegata 2

Postboks 446

9255 TROMSØ

Tlf: 913 57 125

Epost:nord@nmf.no

Fiskeridirektoratet opplyser ved befaring at rømningen på Geitryggen har skjedd fordi revnen på 11.5 meter har oppstått fordi et tau fra død fisk hoven har gått igjennom ringen som skal beskytte mot gnag fra denne hoven.. Dette viser et slett vedlikehold og ettersyn av merden, da dette måtte ha pågått over lengre tid med en stadig større slitasje ved bruk av denne død fisk hoven, til merden til slutt revnet. Et slikt slett ettersyn er overhodet ikke holdbart når det kommer til dyrehold, hvor eier forplikter seg til å holde buskapen inne, og beskyttet mot rømning til enhver tid.

NMF frykter at en god del den rømte syke laksen nå vil følge villaksen som snart er på veg inn til nærliggende elver. Her er det snakk om flere elver, men den viktigste som også mange ganger tidligere er blitt gen forurenset av rømt oppdrettslaks er selvsagt Namsen.

Rømt oppdrettslaks er en trussel mot villaksen da de har ulikt arvestoff. Ved rømning forurenses villaksens gener alvorlig av oppdrettslaksen. De ville laksestammer er genetisk programmert til å overleve i sitt naturlige miljø, og i sin barndoms elv spesielt. Oppdrettslaksen er genetisk designet for å vokse raskest mulig innenfor merdene. Imidlertid gyter begge i samme vassdrag, og genetisk sammenblanding blir derfor resultatet.

Rømning av oppdrettslaks er en av de mest alvorlige truslene vi har mot en sunn og frisk villaksstamme. NMF estimerer at det rømmer mellom 5 -10 millioner oppdrettslaks, og 2.5 millioner smolt i snitt hvert eneste år. NMF mener rømningstallene er så høye fordi det stadig skjer rømninger som ikke blir innrapportert til Fiskeridepartementet.

Innsiget av villaks har gått jevnt og trutt nedover de siste 20 årene av flere grunner, ikke minst på grunn av sykdommer og lakselus påslag på den utgående villakssmolten fra rundt 600 oppdrettsanlegg spredt utover vår kystlinje. I 2017 var villaksstammen på rundt 450 000 individer ifølge NINA. Dette vil si at det rømmer rundt 20 ganger mer oppdrettslaks, enn hele innsiget av villaks hvert eneste år. Oppdrettsindustrien setter i gang med gjenfangst ved bruk av garn av rømlinger etter dette blir oppdaget. Men disse tiltakene vil kun klare å fange inn et fåtall av rømlingene. Her er tall som 3 % gjenfangst brukt.

For at rømningstallene skal bli sånn noenlunde korrekte krever NMF at all oppdrettslaks fysisk og synlig må merkes som smolt. Slik kan alle og enhver som fisker etter rømlingene enten det er i sjø eller elv, synlig se hva som er oppdrettslaks eller ikke. Oppdrettslaks som har rømt som smolt har ingen synlige ytre forskjeller fra villaks, og vil derfor ikke bli fanget inn ved overvåkningsfiske i elv. På grunn av dette vil gen innblandingen bare fortsette og fortsette.

Juridisk hjemmelsgrunnlag :

«naturmangfoldloven § 5 (forvaltningsloven for arter)

Målet er at artene , og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Så langt det er nødvendig for å nå dette målet ivaretas også artenes økologiske funksjonsområder, og de øvrige økologiske betingelser som de er avhengige av. Det genetiske mangfold innenfor domestiserte arter skal forvaltes slik at det bidrar til å sikre ressursgrunnlaget for fremtiden.

Genetisk forurensning må uomtvistelig anses som «annen forurensning» iht. Lov om vern mot forurensning og om avfall § 6 siste ledd.

Alle har plikt til å unngå forurensning i henhold til hovedregelen i samme lov § 7,

NMF mener at rømningstilfeller av laks må betraktes som akutt forurensning jfr.§ 38 og dermed skal varsles til politiet.

§ 38 (akutt forurensning)

« Med akutt forurensning menes forurensning av betydning, som inntreffer plutselig, og som ikke er tillatt etter bestemmelse i eller i medhold til denne lov.» NMF hevder at enhver slik rømning som en her har hatt fra Lokaliteten Geitryggen i Nærøy kommune må betraktes som grov uaktsom overtredelse av forurensningsloven med gjeldene forskrifter.

NMF krever forholdet etterforsket, og anmelder med dette Marine Harvest og daglig leder ved bedriften samt andre ansvarlige, som måtte avdekkes under etterforskningen for brudd på Lov om vern mot forurensning og avfall § 6,7 og 38 og «akvakulturlovens § 13, jfr akvakulturdriftsforskriftenes § 38-39.

NMF krever at de politianmeldte tiltales og straffes i tråd med gjeldende lovverk. NMF anmoder at Marine Harvest A/S får en bot på mellom 500 og 1000 kroner pr. rømt fisk grunnet genetisk forurensning. Kun store bøter, samt evt. fengselsstraff vil kunne forhindre at slike rømminger skjer i fremtiden. NMF krever også at Marine Harvest A/S synlig merker oppdrettslaksen, slik at tvilen om hva som er rømlinger og ikke er det, forblir et fremtidig problem for de som skal rydde opp i elvene etter slike rømminger.

Det kan legges til at Marine Harvest også tidligere er blitt straffet for lignende forhold. Denne boten var tydeligvis alt for lav til å stoppe rømminger fra Marine Harvest sine anlegg. Vedlikehold , ettersyn og sikring ved lusebekjempelse som ofte er grunnen til at slike rømminger skjer blir ikke bedre ved å ilegge «små» bøter i forhold til den enorme inntjeningen slike selskap har hvert eneste år.

<https://www.nrk.no/troms/marine-harvest-godtar-bot-etter-lakseromming-1.12870347>

I 2008 fikk Marine Harvest en bot på 66 000 kroner ved en oppgitt lakserømming på 8-10 laks. NMF anmoder derfor Påtalemyndigheten også tar denne boten i betraktning når de nå skal fastsette straff i forbindelse med rømmingen som nå har skjedd på lokaliteten Geitryggen.

<https://www.vg.no/nyheter/innenriks/fiskeri/fikk-66-000-kroner-i-bot-for-ti-laks-paa-roemmen/a/510262/>

Også en rømming fra Marine Harvest sitt anlegg.

<https://www.adressa.no/nyheter/okonomi/article1735019.ece>

Leder Norges Miljøvernforbund

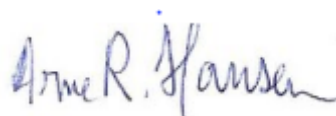
Kurt Oddekalv

.....

Saksbehandler

Arne Roger Hansen

.....